

d'octubre de 2006

Azuloscurocasinegro

Azuloscurocasinegro, Daniel Sánchez Arévalo, 2006

La cruïlla de les decisions vitals sembla tenir un color: el blau fosc.

L'origen en els curtmetratges

És habitual pensar que, en el moment de fer el comentari de la primera pel·lícula d'un cineasta novell, no tindrem cap punt de referència per on començar a omplir el paper. Però en el cas de Daniel Sánchez Arévalo, només cal aprofundir una mica en la seva trajectoria prèvia i ens acabarem trobant tot un seguit de pistes per tal de desvetllar la seva poètica cinematogràfica. Si ens entretenim a veure els seus curtmetratges, podrem arribar a la conclusió que de poètica no en té cap. Arévalo – amb possible parentesc dins l'humorisme més castís – és un d'aquells directors que estudien per a arquitecte, enginyer, empresari o el que sigui, i que un bon dia se n'adonen del seu talent com a cineastes –sense necessitat que ningú els ho digui, és clar. Tan bon punt descobert el do, comencen a utilitzar totes les seves virtuts per tal d'arribar a acomplir el seu somni: realitzar un

llargmetratge, erigint-se així en mestre i senyor de totes les situacions possibles d'un rodatge. S'inicia, doncs, un procés d'anys en què es treballa amb el format previ del curtmetratge: un gènere menyspreat, un gènere relegat al seu paper de *sketch* o mer saló de proves d'alguna cosa que encara està per arribar. I és per aquest intent de trobar la fórmula tot fent curtmetratges pel que diem que Sánchez Arévalo (com la majoria de directors espanyols i universals) no té poètica cinematogràfica. Cadascun dels seus curtmetratges és ben diferent dels altres –un investigador, un experimentador, l'anomenaran alguns ineptes. Tots estan filmats amb estils diferents i tracten temàtiques diferents en un intent de trobar la combinació màgica, la pedra filosofal que converteixi en or cada fotograma (*azul, oscuro y casi negro*). Per citar exemples, trobem *Exprés*, la història d'una ionki que roba els electrodomèstics de la seva mare

per tal de vendre'ls i reinvertir els diners en viatges plutonians (Reivindiquem Plutó!). La noia, quan ja no té recursos, s'obsessiona per l'olla exprès... la bomba tràgica que acabarà amb el seu patiment en una emboscada de la mare, ja farta de la situació... En fi, qui no se'n recorda del ionki de *Requiem for a dream* robant el televisor a la seva mare?

Si continuem investigant, podem acabar trobant la pretenciosa, blanca i negra, *La culpa del alpinista* (que a més recorda fonèticament a *La muerte de un ciclista*). Curiosament, la culpa és un tema bastant *pijo*, *arty* o madrileny –i de la Sierra, i si no, que li diguin al grup de música Migala, amb les seves lletres soporíferes. El fet és que aquest curtmetratge recorda el pitjor Julio Medem, és a dir, a Julio Medem. Una història forta que al final acaba en un cúmul de coincidències inesperades. Tot plegat amb un aire tens, de *thriller* psicoanalític (més que psicològic) i amb la utilització d'una bona

fotografia. De totes maneres, el final no convenç i llavors ens fixem en els crèdits. Vaja! Si el guió resultava ser del Julio Medem! Ai, si la pobre vaca Pupille o la Txargorri aixequessin el cap!

I si no en tenim prou, podem provar amb un altre estil, com en el cas de *Profilaxis*, una broma basada en el format tan de moda des de fa anys com és el monòleg. Un home assegut tot el curtmetratge, fent veure que és un home del carrer a qui entrevisten, explica les meravelles de la masturbació anal (mira, ja li hem trobat l'humor!). Mentre parla, s'intercalen explicacions científiques i intestinals fetes amb animacions tipus Monty Python. El monòleg deriva en la necessitat de masturbar-se analment per tal de prevenir el càncer rectal: és a dir, per profilaxis.

I així podríem seguir parlant. Però anem ja amb la pel·lícula que ens ocupa: *Física II*. Un noi de barri està preocupat per la seva nota de Física a l'institut. Si aprova podrà passar a la universitat i abandonar la feina per la qual el seu pare l'ha preparat durant anys i anys: ser porter d'un edifici, com ell ho ha estat tant de temps i amb tan bons resultats en la comunitat.

El noi arriba així a una de les grans cruïlles que trobem al llarg de la nostra vida. Madurar, segons els adults, és saber prendre decisions importants i aprendre també el sentit del sacrifici... Ei, per què no m'aviseu? Si aquesta no és la

pel·lícula! Si la que havia de comentar es diu *Azuloscurocasinegro*! Un moment, aquí hi ha quelcom d'estrany... Sí, efectivament... La història parteix de la mateixa base. *Física II* és el precedent, l'esbós, el camp de proves del primer treball gros d'en Daniel Sánchez... I per què insistir tant en aquest tema? Haurà trobat finalment la gallina dels ous d'or? Millor que ho jutgeu vosaltres mateixos. A *Física II* ja ens queda prou clara la idea, amb l'avantatge, a més, que el format és petit, cosa que el públic ho agraeix. Així doncs, perquè una nova versió d'aquell treball? Pot ser que Daniel Sánchez Arévalo s'hagi quedat sense temes abans de començar? O bé és que a *Física II* ha trobat la seva poètica? (una poètica, per cert, bastant en la línia del realisme social i dramàtic tan característic del nostre país o estat, i amb aquells tocs tan propis de la mala novel·la barruera introduïda als noranta per impresentables com José Ángel Mañas).

Però no us deixeu influenciar per les veus adverses de les sirenes. Jutgeu vosaltres mateixos aquesta *opera prima* (gairebé *secunda*) i jutgeu vosaltres mateixos les paraules *new age* del seu director: «*Azuloscurocasinegro* es un estado de ánimo, un futuro incierto, un color. Un color que a veces no reconocemos, que dependiendo bajo qué luz, qué prisma y qué actitud se mire, cambia. Un color que nos recuerda que muchas veces nos equivocamos, y a veces

las cosas no son del color que las vemos».

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció i guió: Daniel Sánchez Arévalo

Producció: José Antonio Félez

Fotografia: Juan Carlos Gómez

Muntatge: Nacho Ruiz Capillas

Música: Pascal Gaigne

Direcció artística: Federico García Cambero

Vestuari: Nereida Bonmatí

País: Espanya

Any: 2006

Duració: 105 min

Equip Artístic

Quim Gutiérrez (Jorge)

Marta Etura (Paula)

Raúl Arévalo (Israel)

Antonio de la Torre (Antonio)

Héctor Colomé (Andrés)

Eva Pallarés (Natalia)

Manuel Morón (Fernando)

Ana Wagener (Ana)

Roberto Enríquez (Roberto)

Filmografia

2006

Azuloscurocasinegro